

Oriëntatie in de getallen

De oriëntatie in de getallen tot 20 000 wordt in dit blok voortgezet. Het lezen, uitspreken en schrijven van de getallen krijgt daarbij weer de aandacht. De getallen worden in een positieschema geplaatst en in het verlengde daarvan komen opgaven als:

$$80 + 13\ 400 + 2100 = .$$

Optellen en aftrekken

Het basale optellen en aftrekken tot en met 1000 wordt herhaald, waarbij er ook aandacht is voor vormen van handig rekenen ($45 + 19$; $145 + 19$ en $76 - 19$; $177 - 19$).

Specifieke aandacht krijgt het schattend optellen en aftrekken tot en met 1000 ($293 + 198 + 202 \approx$).

Wanneer de kinderen gaan cijferen of in de groepen 7 en 8 in speciale situaties gebruik gaan maken van de zakrekenmachine is vlot kunnen schatten een absolute voorwaarde.

Ook in verschillende toepassingsituaties komt het optellen en aftrekken tot en met 10 000 terug. Het cijferend optellen wordt in dit blok herhaald, daarnaast wordt een begin gemaakt met de leergang cijferend aftrekken.

Vermenigvuldigen en delen

In verschillende startopgaven komt het basale vermenigvuldigen en delen terug, zoals 5×80 ; 80×70 en $350 : 7$; $2100 : 3$. In een van de opgaven worden het kleiner-dan-teken ($<$) en het groter-dan-teken ($>$) geïntroduceerd.

Het delen met rest wordt herhaald. Daarbij komt naar voren dat in een contextsituatie de rest 'ertoe doet'. Voor een familiedag zijn er 120 plakken cake nodig. Uit een cake gaan 14 plakken. Hoeveel cakes zijn er nodig?

Tot nu toe hebben de kinderen vermenigvuldigingen als 7×65 hoofdrekenend opgelost. Hierbij werd 65 gesplitst in 60 en 5. Gevolgd door de volgende notatie op een kladblaadje:

$$\begin{aligned} 7 \times 60 &= 420 \\ 7 \times 5 &= 35 \\ \text{Samen: } 420 + 35 &= 455 \end{aligned}$$

In dit blok wordt een vaste notatiewijze (kolomsgewijs) geïntroduceerd, als opstap naar het cijferend vermenigvuldigen.

$$\begin{array}{r} 65 \\ 7 \times \\ \hline 35 \\ 420 \\ \hline 455 \end{array} \quad \text{of} \quad \begin{array}{r} 65 \\ 7 \times \\ \hline 420 \\ 35 \\ \hline 455 \end{array}$$

Kommagetallen

Bij het vergelijken van inhouden komen de kommagetallen weer terug. Bijvoorbeeld bij opgaven als: Waar zit meer in: een pakje van 0,25 l of een pakje van 0,3 l?

Breuken

De leergang breuken, waar in blok 1 een begin mee is gemaakt, wordt in dit blok voortgezet. De nadruk ligt daarbij nog steeds op de begripsontwikkeling. In blok 1 is het verdelen van taarten, pizza's, stokbroden en dergelijke aan de orde geweest. Nu wordt de overstap gemaakt naar het uitrekenen van breuken bij hoeveelheden/aantallen. Bijvoorbeeld $\frac{1}{3}$ deel van 90 bekers.

In dit blok vindt ook de introductie van breuken met een teller groter dan 1 plaats. De nadruk ligt op het benoemen van de breuken en het begrip van deze breuken: $\frac{2}{3}$ deel van een taart betekent 2 van de 3 stukken waarin de taart is verdeeld.

Geld, tijd en meten

Geld

In verschillende toepassingsituaties wordt er gerekend met geld. Speciale aandacht krijgt 'de halve prijs' (bijvoorbeeld van € 35,00), '50 cent minder' (bijvoorbeeld 50 cent minder dan € 4,45) en 'Hoeveel houdt je over bij het kopen van een aantal cadeautjes?'

Tijd

In dit blok krijgt de jaarkalender nog eens uitgebreid aandacht. De bedoeling is dat kinderen snel en vlot met een jaarkalender kunnen werken.

Metten

De meeste lengtematen komen nog eens terug in een opdracht waarbij de kinderen de juiste maat bij verschillende voorwerpen moeten zoeken. Ook de verschillende inhoudsmaten worden herhaald. Hierbij wordt gebruikgemaakt van een maatbeker van 1 liter met verschillende maatverdelingen. De inhoudsmaten komen nu ook in de vorm van kommagetallen aan de orde: $0,2 \text{ l} = 2 \text{ dl}$. Bij het in evenwicht brengen van weegschalen moeten de kinderen steeds kilo's en grammen combineren.

Diversen

Grafieken

In dit blok komt de temperatuurgrafiek nog eens aan de orde. Vooral het leren interpreteren van een temperatuurgrafiek staat centraal: hoe moet je een grafiek lezen? En tijdens het zelfstandig werken gaan ze zelf een eenvoudige temperatuurgrafiek samenstellen. Ook vergelijken de kinderen een lijngrafiek, een staafdiagram en een cirkeldiagram.

Verhoudingen

In verschillende toepassingsituaties wordt gebruikgemaakt van de verhoudingstabel. Het onderwerp verhoudingen komt ook terug bij het vergelijken van aanbiedingen. Wat is voordeliger: 20 mandarijntjes voor € 4,50; 10 voor € 2,40 of 8 voor € 2,00?